

2 SEM FYUGP MINECO 2

2026

(May/June)

ECONOMICS

(Minor)

Paper : MINECO-2

(**Elementary Macroeconomics**)

Full Marks : 60 (80 marks for 2023 Batch)

Time : 2½ hours (3 hours for 2023 Batch)

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×6=6

Answer the following as directed :

(a) সমষ্টিগত অর্থনীতিয়ে আলোচনা কৰে

Macroeconomics deals with

(i) ব্যক্তিগত গ্ৰাহকৰ আচৰণ

individual consumer behavior

(ii) এটা বস্তুৰ মূল্য নিৰ্ধাৰণ

pricing of a single commodity

(2)

(iii) সমষ্টিগত অর্থনৈতিক চলকসমূহ
aggregate economic variables

(iv) প্রতিষ্ঠান স্তৰৰ উৎপাদন
firm-level production

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(b) স্থিৰ মূল্যত মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদনক _____ বুলি জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

GDP at constant price is known as _____.

(Fill in the blank)

(c) তলৰ কোনটো এটা প্রবাহ চলক?

Which of the following is a flow variable?

(i) পুঁজি

Capital

(ii) মুদ্রা যোগান

Money supply

(iii) জাতীয় আয়

National income

(iv) সম্পত্তি

Assets

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(3)

(d) উপভোগ ফলন $C = a + bY$ ত MPC হৈছে

In the function $C = a + bY$, MPC is equal to

(i) a

(ii) $a + b$

(iii) b

(iv) Y

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(e) গুণক (k)ৰ সূত্র হৈছে

The formula for multiplier (k) is

(i) $k = MPC$

(ii) $k = 1/MPC$

(iii) $k = 1/(1 - MPC)$

(iv) $k = MPC - 1$

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (f) তলৰ কোনটো মুদ্রা যোগানৰ সবাতোকৈ তৰল পৰিমাণক?

Which of the following is the most liquid measure of money supply?

- (i) M3
(ii) M2
(iii) M1
(iv) M4

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

2. তলৰ যি কোনো তিনিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্রতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : $4 \times 3 = 12$

Write short notes on any *three* of the following (**within 150 words** each) :

- (a) হে'ৰ বজাৰৰ বিধি
Say's law of market
(b) GDP আৰু অপ্রকাশিত অর্থনীতি
GDP and underground economy
(c) সুদৰ হাৰ—প্রকৃত আৰু নামমাত্র
Interest ratio—nominal and real
(d) মুদ্রাস্ফীতিৰ প্ৰকাৰবোৰ
Types of inflation

3. (a) সমষ্টিবাদী অর্থনীতি কেনেকৈ এটা স্বতন্ত্র বিষয় হিচাপে বিকাশ লাভ কৰিলে, ব্যাখ্যা কৰা। কেইবাটাও আৰু মুদ্রাবাদী চিন্তাধাৰাৰ প্ৰাসংগিকতা আলোচনা কৰা। $8+4=12$

Explain the evolution of macro-economics as a separate discipline. Discuss the relevance of Keynesian and Monetarist Schools of Thought.

অথবা / Or

- (b) তিনিখণ্ডীয় আয় আৰু ব্যয়ৰ পৰিবাহী চক্ৰ আৰ্হিটো চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা। সংযোজন (injection) আৰু অপসৰণ (withdrawal) কি? $10+2=12$

Explain the three-sector model of circular flow of income and expenditure with the help of a diagram. What are injections and withdrawals?

4. (a) জাতীয় আয় নিৰ্ণয়ৰ আয় পদ্ধতি (income method) আৰু মূল্য সংযোজন পদ্ধতি (value-added method) ব্যাখ্যা কৰা। এই দুয়োটা পদ্ধতিৰ দুটা সুবিধা (merits) আৰু দুটা অসুবিধা (demerits) আলোচনা কৰা। $6+4=10$

Explain the income method and value-added method of estimating national income. Discuss two merits and two demerits of both the methods.

(6)

অথবা / Or

- (b) স্বতন্ত্র বিনিয়োগ আৰু প্ৰেৰিত বিনিয়োগৰ মাজৰ পাৰ্থক্য দেখুওৱা। বিনিয়োগৰ চাহিদাৰ নিৰ্ধাৰকসমূহ আলোচনা কৰা।

4+6=10

Distinguish between autonomous investment and induced investment. Discuss the determinants of investment demand.

5. (a) সামগ্ৰিক চাহিদা (aggregate demand) আৰু সামগ্ৰিক যোগান (aggregate supply) কি? সামগ্ৰিক চাহিদা আৰু সামগ্ৰিক যোগানৰ পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়াৰ মাধ্যমে কেনেদৰে ভাৰসাম্য উৎপাদন (equilibrium output) নিৰ্ধাৰণ হয়, চিত্ৰসহ আলোচনা কৰা।

4+6=10

What are aggregate demand and aggregate supply? Discuss the interaction between aggregate demand and aggregate supply with a diagram in determining equilibrium output.

অথবা / Or

- (b) উৎপাদন আৰু নিয়োগৰ সংস্থাপিত তত্ত্ব ব্যাখ্যা কৰা। ১৯৩০ দশকৰ মন্দাৱস্থা ব্যাখ্যা কৰিবলৈ ই কিয় ব্যৰ্থ হৈছিল?

8+2=10

Elucidate the classical theory of output and employment. Why did it fail to explain the Great Depression of 1930s?

26P/1154

(Continued)

(7)

6. (a) মুদ্ৰাৰ চাৰিটা প্ৰকাৰ (ফিয়াট মুদ্ৰা, বিশ্বাসভিত্তিক মুদ্ৰা, ধাতৱ মুদ্ৰা আৰু কাগজী মুদ্ৰা, তপত মুদ্ৰা আৰু জন্তু মুদ্ৰা) সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। ভাৰতীয় বিজাৰ্ড বেংকে গ্ৰহণ কৰা মুদ্ৰা যোগানৰ বিভিন্ন পৰিমাপ (M1, M2, M3, M4)ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

6+4=10

Explain the four different types of money (Fiat Money, Fiduciary Money, Metallic Money and Paper Money, Hot Money and Animal Money). Discuss about the various measures of money supply (M1, M2, M3, M4) adopted by the RBI.

অথবা / Or

- (b) বিনিময় সমীকৰণ ($MV = PT$)ত ব্যৱহৃত পদসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। সংস্থাপিত অৰ্থনীতিবিদসকলৰ মতে মুদ্ৰা যোগান বৃদ্ধি পালে মূল্য আৰু উৎপাদনত কেনে প্ৰভাৱ পৰে?

5+5=10

Explain the terms in the equation of exchange ($MV = PT$). How does an increase in money supply affect prices and output according to classical economists?

(২০২৩ বৰ্ষৰ ছাত্ৰছাত্ৰীৰ বাবে অতিৰিক্ত ২০ নম্বৰ)

(Additional 20 marks for 2023 Batch)

7. (a) ব্যাপ্তিবাদী অৰ্থনীতি আৰু সমষ্টিবাদী অৰ্থনীতিৰ মাজৰ পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰা। সমষ্টিবাদী অৰ্থনীতিৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ বৰ্ণনা কৰা।

6+4=10

26P/1154

(Turn Over)

Distinguish between Microeconomics and Macroeconomics. Describe the nature and scope of macroeconomics.

অথবা / Or

- (b) সমষ্টিবাদী অর্থনীতিৰ হ্ৰস্বকালীন আৰু দীৰ্ঘকালীন লক্ষ্যসমূহ আলোচনা কৰা। 10

Discuss the short-term and long-term objectives of macroeconomics.

8. (a) উপভোগ ফলন আৰু প্ৰান্তিক উপভোগ প্ৰৱণতাৰ সংজ্ঞা দিয়া। উপযুক্ত চিত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰি উপভোগ আৰু আয়ৰ মাজৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা। (2+2)+6=10

Define consumption function and marginal propensity to consume. Explain the relationship between consumption and income using a suitable diagram.

অথবা / Or

- (b) চাহিদাজনিত মুদ্রাস্ফীতি আৰু ব্যয়জনিত মুদ্রাস্ফীতিৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা। 5+5=10

Distinguish between Demand-pull Inflation and Cost-push Inflation.

★ ★ ★